

Bezpieczne zabiegi medycyny estetycznej

Od 1 stycznia 2023 r. wchodzi w życie nowe przepisy w ustawie o wyrobach medycznych, które zabraniają reklamy medycznych sprzętów specjalistycznych służących zabiegom kosmetycznym, jak również implantów piersi czy twarzy, urządzeń laserowych oraz kwasu hialuronowego. Za reklamę takich produktów – również w Internecie – można zostać ukaranym kwotą sięgającą nawet 2 mln złotych.

Obecnie uważa się, że cały rynek kosmetyczny w Polsce wart jest przynajmniej 28 mld złotych, podczas gdy jeszcze w 2012 r. według raportów wynosił on zaledwie 1,4 mld złotych. Prognozowany roczny przyrost wartości rynku oceniany jest obecnie na 3-5 proc., choć przed epidemią miał on tempo wzrostu na poziomie 10 proc. W trakcie pandemii rynek musiał się w sposób naturalny skurczyć, aktualnie znów można obserwować dynamiczny rozkwit tego sektora usług. Najlichnijszymi odbiorcami usług są tzw. młodzi i aspirujący, z ponad jednej piątej udziału wśród konsumentów. Są to częściej kobiety (54%) oraz osoby młodsze (w wieku 18-34 lata – 37%).

Z codziennej obserwacji wynika, że można dostrzec coraz liczniej powstające gabinety kosmetyczne. Nie jest też żadną tajemnicą, że w coraz liczniejszych gabinetach stomatologicznych dostępne są usługi z zakresu kosmetyologii i medycyny estetycznej, głównie w obrębie głowy i szyi, ale nie tylko. Zatem działanie obydwu branż: medycznej i kosmetycznej odbywa się na tym samym rynku usług.

Należy podkreślić, że w gabinetach kosmetycznych czy kosmetycznych jak dotąd nie ma nałożonych tak licznych obowiązków i obostrzeń, jak w przypadku gabinetów medycznych – chociażby w zakresie obowiązku prowadzenia dokumentacji zabiegów czy innych wymogów sanitarnych. Kosmetyczki, a nawet wykształcone kosmetołżki nie mają też prawa do przekraczania bariery skóry pacjentek, czyli nie wolno im robić iniekcji kwasem hialuronowym czy innymi preparatami.

Rząd prowadzi prace nad ustawą o zawodzie kosmetykologa, jednak proponowane przepisy były niejednokrotnie krytykowane przez NIL, zwłaszcza w zakresie braku precyzyjnych zapisów o nadzorze nad wykonywaniem zawodu kosmetykologa.

W stanowisku Nr 5/22/VIII z 11 marca 2022 r. Naczelnej Rady Lekarskiej czytamy, że potrzebne są ramy wykonawcze do wprowadzanych regulacji w zakresie tajemnicy zawodowej, prowadzenia dokumentacji czy też doskonalenia zawodowego, jak również określenie kto i jak będzie te zasady szczegółowo kodyfikował. NRL podkreśla też, że nie ma określonych zasad gospodarowania odpadami medycznymi. A przecież te wszystkie

zagadnienia były do niedawna atrybutami tylko i wyłącznie zawodów medycznych. Kosmetolodzy czy kosmetyczki nie mają też póki co, swojego samorządu i sądu korporacyjnego.

NRL nie neguje tym samym potrzeby ustawowej regulacji zakresu kompetencji poszczególnych zawodów, ale chce, aby granica była wyraźna między świadczeniami zdrowotnym, zastrzeżonymi dla działalności leczniczej, a zabiegami z dziedziny kosmetologii i kosmetyki, które są domeną działalności gospodarczej. NRL zwraca też uwagę, że przepis upoważniający kosmetyczki do *„innych czynności mających na celu poprawę ogólnej kondycji włosów skóry i paznokci oraz opóźnianie zewnętrznych oznak starzenia się organizmu”* jest zbyt pojemny i nieprecyzyjny.

Naczelna Rada Lekarska konsekwentnie podkreśla, iż zabiegi związane z ingerencją w tkanki powłok skórnych powinny być wykonywane tylko i wyłącznie przez lekarzy i lekarzy dentystów, jako przedstawicieli grup zawodowych legitymujących się specjalistycznym zakresem wiedzy teoretycznej i praktycznej. Naczelna Rada Lekarska po raz wtóry zwraca też uwagę na kwestię powikłań w trakcie zabiegów i po nich, a w związku z tym na konieczność natychmiastowego zabezpieczenia i zastosowania leków – pierwsza pomoc o takim charakterze dostępna jest wyłącznie w ramach działalności leczniczej.

Wydaje się, że tym założeniom wychodzi naprzeciw zapis o tzw. certyfikowaniu umiejętności medycznych. Jak pisałam w jednym z poprzednich numerów „Panaceum” (9/2022), o certyfikat umiejętności z zakresu „medycyny estetycznej” mogą ubiegać się lekarze wszystkich specjalności lekarskich i lekarsko-dentystycznych, jak i wszyscy lekarze i lekarze dentyści posiadający prawo wykonywania zawodu.

Patrycja Proc

Źródła: <https://doi.org/10.52336/acm.2021.10.5.03>, www.pulsmedycyny.pl ; www.nil.org.pl;

Panaceum 11/2022